

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevri: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindsenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Avbjóðingin í 1986

Í næstu viku byrjar so eitt nýtt ár — 1986. Løgmaður sigur í grein í blaðnum í dag, at hetta verður eitt ár við nógvum og stórum avbjóðingum. Eitt nú fer landsstýrið at koma við nýggjum lógum, sum skulu bæta um landsins búskap umframt at ætlanin er at seta á stovn búskapardeild og fiskivinnudeild í Tinganesi. Hetta má sigast at vera neyðugt tiltak. Nú so nógv verður tosað um tørvin á styring av landsins búskapi og somuleiðis høvuðsvinnuni — fiskivinnuni.

LØGMAÐUR letur hampiliga væl at undanfarna ári og setir hann stórar vónir til royndir føroyinga at fiska svartkjáft í komandi ári. Hann visir m.a. til tey nýggju skipini, sum skulu viðgera svartkjáft til matna umborð og sum verða liðug í 1986.

EISINI leggur hann dent á spurningin viðvíkjandi betri stovnsrøkt á landgrunninum og visir við hesum til, at trístið á sotvnarnar kann minka, um partur av flotnum fer at veiða svartkjáft. Tá er so neyðugt at útbyggja framleiðsluorkuna á landi samsvarandi.

NÝSETTI fiskivinnustjórin nemur eisini við hesar spurningar í samrøðu við blaðið í dag. Hann og lögmaður eru samdir í tí, at okkurt má gerast fyri at minka um trýstið á botnfiskastovrnarnar. Men haraftrat kemur hann inn á

søluviðið, ið hann metir ikki er ført fyri at fáa tann pris fyri ávís fiskasløg, sum vit annars áttu at fingið. Hann visir á at tørnur er á góðum sølufólki og heldur, at møguliga eiga nýggir søluhættir at takast í nýtslu fyri at selja onnur enn tey traditionellu fiskasløgini.

HETTA eru alt álvarssamir spurningar sum lögmaður og nýggi fiskivinnustjórin nema við og væntandi fara vit at hoyra meira til teirra í komandi ári.

AT fiskivinnustjórin ætlar at vera rættiliga positivur móttvegis fjølmiðlunum og ætlar at brúka teir til tess at fáa eitt breitt og opið tjak um fiskivinnuspurningar kann bert gleða okkum, sum starvast í bløðunum umframt alt Føroya fólk, sum so sanniliga kann fáa ágóðan av, at so nógv, sum til ber kemur fram í dagsins ljós, áðrenn týðningarmiklar avgerðir verða tiknar á hægri stað.

ER hetta stavnhalðið fyri 1986: eitt breitt og opið og sakligt orðaskifti um samfelagsmál, so kunnu vit bert taka undir og vóna, at eisini okkara blað kann verða við til at fylla karmin út.

SOSIALURIN ynskir øllum viðskiftafólki sínum eitt gott nýggjár og tækk fyri tað farna. Sosialurin kemur út aftur leygardagin tann 4. januar.

jamú

Opið bræv til Johannes Haraldsen

Harra blaðstjóri, gev mær innivist í æraða blaði »Sosialinum« við hesum viðmerkingum.

Leygardagin 14/12 í »Dimmalætting« nr. 144 stendur við óvanliga feitari yvirskrift »Nær var tað«.

Av tí at árstalið 1914 tiltalaði meg, fór eg at kanna, hvat ið hendi mitt føðiar.

Eg fór ógvuliga leysliga niður ígjøgnum teigarnar. So fall egga mitt á 31. jan. og har stendur: »31. jan. fellur dómur í sakini móti Ólavi á Heygum, Vestmanna. Hann verður dømdur 6x5 daga vatn og breyt »for bedrageriske forhold« (d.4.2.). Citat endað.

Mær hevði lyst at vita, hvi tú partú skal koma beint upp undir friðarháttina miklu, við hosi negativu viðmerking netup á tað skal verða Ó. á H. Um tú onki annað veit at siga um handan merkis mann av positivum. Hattarar kundi tú væl og virðiliga slept niður í ruskposan, ið tú altíð hevur nær við hondina.

Tey deyðu eigur ein serstakliga at geva gravarfrið. Hattar, ið er komið úr penni tinum er so ljótt, og so illa umhugsað, at hatta er undir alt lágmark. Og hoyrir hatta heima sum

áðursagt i ruskposatinum. Ólavur á Heygum var ein av teimum monnum, sum bliva føddir hundraðahvørt ár. Hann sá langt inn í framtíðina. Fyri bert at nevna tvey ting.

Hann sá longu tá frymunin við telefonini, men hann ikki bert sá tað, men hann fór til verka, og gjørdi av sínum eitingum linju úr Vestmanna til Havnar.

Tá var onginn stuðul t fáa frá tí almenna. Hann sá longu tá tørvin á at fara at útbyggja fossamegina (úr Fossá) til dómis. Hvar hevði okkara idnaður verið í dag, um ikki ravmagnið hevði verið útbyggj, men í dag eru eisini 70 ár farin afturvið borðinum. Ein tilkan mann áttu vit at heiðrað, og varðveitt minni um á ein meira respektivan máta. Og ikki draga tað fyri mær ivingsama negativa fram, og tá til jolalestur. Ó. á H. sáli var ein frisinnaður maður. Hann hevði ikki trælalynði ella trælalíðið í æðrunum. Hann var øvundaður av øllum sínum politisku móttæðumonnum, tí teir ikki rúkku honum til knýggja í framskygni.

Í dag eru hundraðtals partafeløg, og hevur ongantið so nógvt tjak staðist

av nøkrum í okkara søgu, sum nettupp stovnssetan av partafeløgum nú á døgum.

Um eg ikki fari heilt skeivur av hasum, ið tú Joh. Haraldsen sipar til í áðurnevnda tínum dómscitati, skuldi tað staðist av stovnan av einum P/F. Vit kenna øll til manna-gongdina, tá ið allir rógva í annað borðið, tá melur báturin altíð á hitt borðið, sum tann eini maðurin sat í áraleysur at kalla.

Eg minnst tá P. M. Dam sáli í »Útvarp Føroya hevði eina umrøðu um móðurbróðurin Ólav á Heygum. Men kann eg ikki tíðarfesta tað. Tó stendur okkurt klárt fyri mær. Tað var tá ið systir og bróðir hittust í Skopun.

Eftir at svágur Ólavs sála var deyður, og eftir sat systir hansara við børnunum. Eg minnst ikki barnatalið, men P. M. Dam sáli var so eitt teirra. Tá átti mangt eyga at vatnast, tá systir og bróður boygdu knø í bøn til Harrans. Eg havi biðað við hesi viðmerking til jól. Tí jól er gleðifest.

Takk fyri upptøkuna. Gott nýggjár.

Í Tórshavn millum
jól og nýggjár
Hentzar Joensen

Gamli skúli á Strøndum

Fyri fáum døgum síðani varnast fólk í Stranda bygd, at menn vóru í holt við at smíðra »Gamla skúla«.

Tey gjørdust ovfarin, málleys og ikki sørt ræðsluslign.

Hvat var hetta, menn gjørdur?

Jú, eitt samt bygðaráð hevði avgjørt eindaleyst at slætta okkara gamla skúla við jorðina, tí kommunan hevði ikki longur brúk fyri honum ella ráð at halda hann.

Niðurbrótingin skuldi fremjast, áðrenn b ygðafólkið fekk nakað at vita. Og tað skuldi gerast beinvegin.

Hvat hugsa hesir menn fyri sær?

Ella hugsa teir yvirhøvar????

Havandi í huga, at hesir menn blivu valdir inn í bygðaráðið av fólki, sum hevði tað álít á teimum, at teir vildu umsita ognir fólksins, kann ikki sigast annað, enn at hesir gera seg sekar í grovari neyðtøku av áliti fólks og sekar í grovari neyðtøku av ognir fólks í sóknini.

Teirra vanvirðing av

stórum mentunarlíggum virðum, sum vit frammánundan eru so fátæk av her í sóknini, er so grovt í sjálvum sær, at tað er nóg mikið til, at teir áttu at verið drignir fyri ein dómstól at staðfest til svars fyri gerðum sínum.

Ein bygningur, sum í næstan 100 ár hevur havt ein sentralan týðning fyri Sjóvar sókn, er miskunnarlest skræddur niður.

Ein bygningur, hvørs grundarlag fyri okkara vitan og menning hann hevur verið í næstan 100 ár, er nú fyrilítarlest koyrdur út av bakkanum vestan fyri Tangan.

Ein bygningur, sum umframt sitt skúlavirksemi eisini stóð sum karmur í næstan 100 ár fyri ymisk andalig og handalig tiltøk, er nú av menniskjansligari fávitsku bert ein svartur blettur í samvitsku teirra, sum framdu hesa skemdargerð.

Hvussu høvdu vit verið sum tjóð, um alt varð brotið niður og burturbeynt, áðrenn tað fekk stundir at verða gamalt?

Hvussu hevði Føroya

søga verið skrivað?

Fyri at konna teg sjálvan mást tú vita, hvør tú ert.

Hvussu skulu eftirkommarar okkara vita, hvørjir teir eru, tá ið vit sjálvi sletta øll okkara spor?

Gamli skúli stóð ikki í vegin fyri nøkrum framburði.

Kommunan stóð ikki í neyð fyri at útvega sær eitt grundtøki til ta ætlaðu »ráðhúsbyggingina«, tí hon framanundan eigur eitt ivaleysa stórt øki omanfyri gamla skúlan.

Hvørja gilduga umbering hava so bygðaráðslimirnir til at bera seg soleiðis at?

Onga! — Púrt onga!

Teirra idni við at fáa bygt eini »ráðhús«, ið kann standa sum ein varði yvir teir sjálvar, kemur ikki at fáa ta forskrift, ið teir sjálvir ætlaðu sær.

Í staðin fara komandi ættarlið her í sóknini at liða undir tí skomm, ið teir núverandi bygðaráðslimirnir hava volt Stranda bygd.

Simun E. Rasmussen
Strendur